

Entrevista a l'alcalde de Benidorm

“No estic orgullós d'haver arribat així a l'alcaldia, però ho tornaria a fer”

Eduardo Zaplana (Cartagena, 1956), president provincial del PP a Alacant, diputat autonòmic i alcalde de Benidorm des del 22 de novembre del 1991, que va substituir en el càrrec el socialista Manuel Catalán Chana gràcies a un vot trànsfuga.

La seua carrera és molt fulminant, senyor alcalde.

—Tot el contrari. Estic en l'activitat política, encara que no sempre amb la mateixa intensitat ni amb responsabilitats importants, des de l'any 74. Ho lligue a la meua arribada a València; quan hi vaig a estudiar primer de Dret és quan tinc el primer contacte amb el món polític. No és que anteriorment no m'haguera interessat, però la veritat és que no m'hi havia dedicat d'una forma important. Són uns anys de transició que ens tenen sensibilitzats a tots.

—*¿Ja era de dreta en aquell moment?*

—M'imagino que sí. En aquell moment, i des de sempre, estic absolutament compromès amb les llibertats i la democràcia.

—*Vostè no arribaria a votar el PSP com Pedro Agramunt, ¿veritat?*

—No he votat mai els socialistes. Vaig votar UCD i després el PP. En aquell moment estic al col·legi major CEM i els meus amics són gent del PCE, que era l'únic partit organitzat. No hi vaig militar, però recorde noms com Lucho Reverte, que era fill de l'antic alcalde i membre del PCE, i recorde que vam sopar amb Marcelino Camacho, acabat d'eixir de la presó i uns dies abans que el tornaren a tancar. El que passa és que jo tinc la sort de conèixer una sèrie de gent a València, com per exemple Ximo Muñoz Peirats, que ens ensenyen a uns quants que ser de dreta i ser demòcrata era possible. Qui havia governat en aquest país no era la dreta: era la dictadura, el règim. La dreta era Joaquim Muñoz Peirats, que era un bon liberal.

—*Munoz Peirats era una altra dreta.*

—Era la dreta.

—*Però no la de sempre.*

—Bé, jo estic en aquesta dreta, la liberal. He tingut clara sempre la idea que la dreta no estava governant en aquell moment i m'agradaria desterrar la creença contrària. La gent de dreta, absolutament demòcrata, tenia la possibilitat d'haver col·laborat

amb el règim, per la seua posició social o intel·lectual, i no obstant va triar la via de la contradicció, de la lluita per la llibertat, la via de l'oposició. I eren tan perseguits com els comunistes.

Amb tot, a propòsit de la *carrera fulminant*, vull dir que fa molt de temps que estic en l'activitat política i que en canvi he tingut un càrrec públic fa relativament poc temps. Sempre m'he mogut en l'esfera dels partits, però mai no m'havia atret l'activitat pública. Vaig ser secretari d'organització provincial d'UCD, membre de l'executiva nacional de les joventuts d'UCD i altres càrrecs orgànics, però mai he estat regidor ni diputat. Fins les passades eleccions.

—*¿Va passar d'UCD directament al PP, sense fer descompressió?*

—Quasi directament, en el sentit que no he estat en cap altre partit. Vaig estar un temps dedicat a la meua activitat professional, però sense perdre el contacte amb els moviments liberals. El meu amic Antonio Fontán va muntar una cosa que es deia “La Mesa Liberal”, on participàvem de la idea que era necessària una evolució ideològica del centre-dreta per a poder ser alternativa al PSOE. I quan em relacione directament amb el PP és amb l'ascens de José María Aznar, que és quan aquest projecte té aparença de credibilitat i d'aconseguir un centre-dreta homologable a Europa.

—*Vostè s'autoafirma en la condició de liberal, però en canvi se'l té per un home de dreta pura i dura.*

—És una imatge artificial que interessadament m'han intentat crear. I a més des del PSOE.

—*¿No ha fet cap mèrit en aquest sentit?*

—Cap. I qui em coneix, o té la possibilitat de tractar amb mi amb freqüència, sap que això no correspon a la realitat. El que passa és que al PSOE li ha interessat, en compte de reconèixer els seus propis fracassos o l'encert dels altres, vendre una imatge absolutament distorsionada del que

és el meu plantejament polític i del que fem a Alacant.

—*¿No pot haver contribuït a aquesta imatge el fet d'accedir a l'alcaldia de la manera com ho va fer?*

—Pot ser que això es pugua valorar així des de fora, però jo en aquell moment vaig actuar amb absoluta responsabilitat. Una altra cosa és que crega que aquestes són les coses que convenen, que és distint.

—*¿I ho creu o no?*

—Arribar a l'alcaldia de la forma que jo vaig arribar ni era el meu desig ni s'ha de fomentar.

—*¿I per què ho va fer?*

—Perquè era una responsabilitat. No es podien convocar eleccions, i em pareix raonable que la Constitució no preveja la dissolució d'una administració local, però en aquell moment la situació era absolutament igualada en les eleccions. El PSOE havia guanyat per majoria absoluta, cert, però per 280 vots sobre el PP, o siga que estàvem molt igualats: 11 regidors el PSOE i 10 el PP. I sense que tinguérem absolutament res a veure —una altra cosa és el que interessadament vulguen vendre—, es fracciona el grup socialista i hi ha una senyora, que és regidora del PSOE fins a aquell moment, que forma el grup mixt i diu que no vol governar amb el PSOE. En aquesta situació hi havia dues solucions: una, governar amb el PSOE, que de fet se'm va oferir però que em va semblar poc honrada des del punt de vista polític, i l'altra, la que vam fer. Vam arribar a un compromís amb la regidora que havia abandonat el grup socialista amb un mínim programa d'actuació del que ella exigia. I insistesc: no és la millor solució i no em sent orgullós d'haver arribat a l'alcaldia d'aquesta forma, però no hi havia una altra eixida. Ho tornaria a fer.

—*Els compromisos als que van arribar amb la regidora Maruja Sánchez, ¿eren florentins o napolitans?*

—Van ser absolutament clars i, per des-

comptat, coneguts, perquè es van explicar.

—*Però es va dir que vostè havia segrestat la regidora Marija Sánchez.*

—Jo comprendc que es diguen aquesta classe de barbaritats, però jo no podia fer més que el que vaig fer: comparèixer permanentment davant els mitjans de comunicació i davant els ciutadans de Benidorm públicament i explicar què estava passant. I ho vaig fer amb la regidora Marija Sánchez, per tal que s'expressara amb absoluta llibertat. És impensable, en els temps que estem, que algú pugui sostraure de la seua voluntat una altra persona en el món polític.

—*Són mètodes que funcionen, no sé si ací o no, però molt acreditats en la història de la política.*

—Però és ridícul pensar que a un regidor electe se'l pot sostraure de la seua voluntat apartant-lo de la realitat, segrestant-lo com diu vostè.

—*No ho dic jo: ho van dir. Com es va dir que vostè havia comprat la voluntat de la regidora.*

—Però com fer aquesta classe de manifestacions és gratis, ¿veritat?, doncs a voltes s'han d'aguantar. Ara: on més es comprèn la situació i on millor ens coneixen és on més ens respecten i on ens donen suport, i és a Benidorm. A Benidorm saben qui és qui.

—*¿En què es nota que el PP mana des de fa pràcticament any i mig a Benidorm?*

—En molt. Han canviat les formes de governar. El PSOE a Benidorm era un reflex del que pot ser aquest partit en moltes institucions: els faltava consciència que podien perdre. Han tingut tant de poder i tanta autoritat sobre la ciutat que ho havien pres com una qüestió patrimonial, personal.

—*Es un risc que corren tots els partits.*

—Tots, però jo tinc un avantatge sobre els altres: ja he perdut. Sé que això arriba. Sé que això passa. Sé que la situació és conjuntural i efímera. M'ha passat. Jo vaig estar en UCD i vaig participar del seu enfonament des de dins com a militant actiu. Sé que aquestes coses passen, per tant em serà més fàcil quan arribe el moment, que sens dubte arribarà. Però el PSOE a Benidorm, pensant que duraria sempre, havia teixit un control sobre la societat massa intens, abusiu. Ací no es movia res que no estiguera controlat pel partit: en les institucions festeres, en les socials... Benidorm és una ciutat que ha anat creant-se gràcies a la iniciativa privada, amb una població censal molt inferior al que és la seua població de fet. Els diners públics no han estat mai el motor fonamental del des-

envolupament de Benidorm, sinó la iniciativa privada. I aquesta iniciativa estava tallada: tot havia de passar, necessàriament, pel control polític, per la decisió del partit. Tot. Fins i tot el disseny del que havia de ser un edifici. I en això hem guanyat bastant. La iniciativa privada està més dinamitzada i els projectes s'estudien amb més

RAFA GIL

“La situació econòmica de l'Ajuntament de Benidorm és francament lamentable.”

tranquil·litat. La gent ha pogut recobrar l'alegria en la seua inversió. En l'aspecte de la promoció turística també hem canviat les formes, i després, poques coses més han pogut canviar en el sentit d'inversions.

—*¿Es cert que la institució està en crac tècnic?*

—Estem fent un esforç molt especial. Vull que aquesta corporació quede com un

RAFA GIL

“Lamente haver estat bel·ligerant amb la marca Mediterrània, perquè sense la meua oposició, probablement, ja ho haurien retirat.”

equip de govern que s'ha interessat molt especialment per resoldre els problemes de l'ajuntament. Amb això em donaria per satisfet. Hem fet una auditoria i en farem una altra quan queden sis o set mesos de la meua etapa de govern.

—*¿Però és cert que està en crac tècnic?*

—Deu més del que pot recaptar en un

any. Si a això se li diu *crac tècnic*, potser no siga una terminologia apropiada. Jo el que sé és que la situació de l'ajuntament és molt difícil i crec que té solució.

—*¿Quina?*

—Té solució a base d'ajustar molt el cinturó, d'esforçar-se molt, de retallar les despeses, de mesurar molt les inversions i reduir-les, a base de fer una política econòmica coherent, que és el que estem fent. La situació econòmica de l'ajuntament és francament lamentable. Benidorm és una ciutat que manté serveis per a 300.000 habitants en moltes èpoques de l'any, i en canvi el pressupost és suportat per 46.000 persones solament. La càrrega fiscal en alguns moments ha estat excessiva, i nosaltres el que hem fet és congelar-la i recolzar-nos molt en la iniciativa privada. S'ha de canviar el concepte de ciutat. Mentre no hi haja una llei o un estatut de municipis turístics, em té igual la regulació que se'n faça, per ajudar al municipi que haja de mantenir serveis en una població de fet superior a la de dret, mentre que això no existesca, no hi ha una altra fórmula que donar molt de suport a la iniciativa privada. El desenvolupament de la ciutat, una volta planificat i dissenyat pel poder públic, ha de ser dinamitzat per la iniciativa privada. Si s'ha de fer un palau de congressos i no hi ha diners perquè no vénen d'altres institucions i no els pot aportar el municipi, doncs s'ha d'invitar les empreses perquè vinguen a fer-lo i rendibilitzar-lo. Si s'han de fer aparcaments públics, igual. Des d'aquest punt de vista, nosaltres hem fet molt en els últims temps.

—*L'alcalde d'Alacant, Àngel Luna, diu que darrere de vostè no hi ha res més que imatge, ni idees ni projectes. ¿Es un bon fisonomista?*

—No ho sé, però no vull valorar-me, a mi mateix. Seria una pretensió absurda. Els judicis sempre són subjectius: els que jo pugua fer i els que fa Àngel Luna. És millor esperar a la valoració dels ciutadans.

—*¿Per què l'irrita tant, senyor alcalde, la marca turística “Mediterrània”?*

—No m'irrita.

—*Però si vostè és a la marca el que Agustina d'Aragó als francesos...*

—És clar, perquè sóc l'alcalde del municipi turístic més important de la Comunitat Valenciana. La marca em desagrada per inadequada. I crec que es una cabuderia del conseller Garcia Reche. I ara lamente haver estat bel·ligerant, perquè si no haguera manifestat la meua oposició, probablement ja l'haurien retirat. Però la meua oposició la fonamente amb dades objectives i no comprendc quines motiva-

cions poden tenir per a fer inversions d'aquesta classe. Tot el món a Espanya sap on està la Comunitat Valenciana, on està Peníscola, on està Benidorm, on està Gandia, on estem tots. Per tant, la Generalitat ha de promoure el turisme però buscant més la qualitat que el reconeixement de la ubicació, ja que això ho saben tots. Aleshores, el sentit de la marca està fora de les nostres fronteres. Però ni a Anglaterra, ni a Alemanya, ni a Itàlia, ni als països que nosaltres acudim normalment a fer promocions saben què és "Mediterrània". Es confon. És un terme ambigu que utilitzen, que jo sàpia, a França, a les comunitats autònomes de Catalunya i Balears, a Tunis... Així i tot, si fórem capaços d'estar per damunt d'ells en eficàcia i aconseguir apropiat-nos el terme, jo estaria disposat a... perquè jo no tinc res contra "Mediterrània" sinó contra la seua ineficàcia. Però, ¿per què no s'han de dir les coses pel seu nom? ¿Per què no s'utilitza un eslogan global com el de Comunitat Valenciana?

—El tema ens remet a un problema de nomenclatura no superat per l'Estatut.

—Bé, jo no tinc cap problema amb "València".

—En canvi se'l té per l'artífex del victimisme alacantí.

—Això és un absurd, una ridícula. Una cosa és l'alacantíisme, i una altra el que a València, i no a Alacant, s'està venent en contra nostra. Se'ns presenta com una gent irresponsable que està disposada, per tal d'obtenir un benefici electoral a curt termini, a fomentar el fraccionament de la comunitat. Mire vostè, una persona que primer lluita per la llibertat, la democràcia i l'Estatut d'autonomia, i després té la possibilitat, com a membre de l'executiva regional d'UCD, de votar l'Estatut que posteriorment ratifiquen les Corts Generals, i una persona que creu, per damunt de tot, en la configuració actual del nostre estat i que defensa la Constitució i l'Estatut, no pot sinó quedar-se perplex quan sent aquestes acusacions. I malauradament les he de sentir amb freqüència perquè el PSOE les ven amb certa eficàcia. Jo sóc parlamentari electe per una circumscripció electoral que és Alacant, i òbviament tinc més prop els problemes d'Alacant, els conec millor, i no és que deixen de preocupar-me els problemes de València o de Castelló. Aleshores, veiem que Alacant és una província líder,

la quarta d'Espanya, amb una renda per càpita importantíssima, que ha contribuït d'una manera decisiva al desenvolupament econòmic de la nostra comunitat i d'Espanya, des de tot tipus de sectors, però principalment el turístic. Bé, doncs la província d'Alacant ha arribat a un nivell de deteriorament increïble, i la culpa sempre la té la política del govern. Si Benidorm d'ací a dos anys és un desastre, jo tindrè molta responsabilitat. Aleshores, nosaltres creiem que hi ha elements objectius, com existien a Benidorm, d'excessiu control de la societat alacantina. A una província que és emprenedora per naturalesa, se li han estat limitant les seues possibilitats de creixement. Alacant passa per un dels pitjors moments històrics, encara que és una província que sempre ha superat millor que altres les crisis.

'¡Viva Zaplana!'

Aquest ben plantat litoral va arribar a Benidorm quan tenia quinze anys i va créixer políticament a l'ombra del que fóra ministre centrista Luis Gamir. Avui, encara que amb la quilla partida, governa el timó de la tercera ciutat en importància pressupostària del País Valencià i tripula unes quantes rebel·lions que ell nega sudistes. És el líder natural dels populars a Alacant i es perfila com un dels polítics amb més ganxo per a la pròxima dreta valenciana.

—La crisi és mundial, ¿no?

—Sí, però ací vam passar la del 73, i ara el nivell de desocupació d'Alacant és major que el de la resta de les províncies d'Espanya. I això no havia passat mai. No hi ha cap sector que funcione bé: el torró té una crisi importantíssima, el joguet està a punt de desaparèixer, el tèxtil està en una situació llàstima, l'agricultura... el turisme... I això és el que denunciem nosaltres, que s'equivoquen amb la política. I la raó ens la donen les enquestes: a Alacant pugem d'una forma important. I el PSOE, en comptes d'interpretar que ha pogut equivocar-se, diu que som victimistes, irresponsables, salta-corrals...

—¿Què passa, que la premsa no el sap interpretar en la seua dimensió liberal?

—Vostè trobarà molt pocs periodistes a Alacant que pensen que jo sóc un irresponsable. Probablement, quasi cap.

Aquesta classe de comentaris i editorials no els he llegit mai a Alacant. El PSOE ha tingut certa eficàcia per a vendre un producte fals a València. I a València, que és on menys ens coneixen, poden haver-se cregut, amb algunes dades que s'hagen traslladat de forma interessada, aquesta imatge que no té res a veure amb la realitat. Ací, i la premsa cs plural, no eixirà un editorial dient que jo o els diputats del PP a Alacant volem trencar la Comunitat Valenciana o fem victimisme. Això ho diu el PSOE. I a València hauríem de fer un esforç d'explicació del que fem.

—La seua veu va aparèixer en una de les converses telefòniques intervingudes per la policia en el que seria el "cas Nasciro". Segons se'n va desprendre, vostè li va dir a Salvador Palop que volia una comissioncica, que s'havia de fer ric perquè estava arruïnat. ¿És així?

—És rigorosament fals. I bona prova és que després d'això em vaig presentar en el meu poble i vaig traure el millor resultat que haja tret mai cap polític del centre-dreta ací a Benidorm i a la província d'Alacant. No tinc res a veure amb el "cas Nasciro", i la conversa està inclosa en un sumari en el qual no té res a veure. Dit això, els termes en què es va produir la conversa són els habituals entre amics personals, i ens riem d'amics personals. Quan parlem de la comissió, ens referim a un farmacèutic de Madrid, Carlos Bosch, que té un terreny a Ondara i que ens ha demanat que

li'l venguem. Salvador Palop i jo fem bromes respecte a això en una conversa distesa. Que dos amics estiguen parlant que s'han de fer rics, que no tenen un duro, tampoc crec que siga una frase que es pugua traure de context. I jo demanaria a la gent, abans que m'acuse de frivolitat, que fera un repàs mental de tot el que parla per telèfon. No és que estiga orgullós d'haver dit aquestes parides per telèfon, i prou que les vaig lamentar en el seu moment quan les vaig veure transcrites en el paper. Però no hi tinc res a veure: sóc reu d'una conversa frívola.

—¿Però estava arruïnat?

—No.

—¿I veu Pedro Agramunt de president de la Generalitat valenciana?

—Si Agramunt és el candidat del PP, serà el president de la Generalitat.

Miquel Alberola